

Rapport: Slik bør fremtidens utdanning være

På fire år får Karina Selstø (19) både fagbrev og full studiekompetanse. Det er i tråd med slik fremtidens utdanning bør være, ifølge Vestlandsmeldingen, som ble lagt frem i Bergen i går. – Det er tøft, men verdt det, sier Karina Selstø.

- Bergens Tidende
- 20 Feb 2019
- TORUNN A. AARØY torunn.aaroy@bt.no ILIAD ROSTAMI ÅDNE LUNDE foto TOR HØVIK

KOMBINASJON: Taf-linjen kombinerer yrkesfaglig utdanning med realfag som gir full

studiekompetanse. Karina Selstø går realfag på Knarvik, samtidig som hun tar fagbrev i Framo s

– Flere burde få tilbud om å ta en sånn utdanning, sier Karina Selstø (19).

Hun er elev på Knarvik videregående skole og tar Taf-linjen (tekniske og allmenne fag). Det betyr at når hun er ferdig med fire års utdanning har hun både fag- brev og full studiekompetanse.

Det er i tråd med slik utdanningen bør være i fremtiden, slås det fast i

Vestlandsmeldingen, som ble lagt frem på Vestlandskonferansen i Bergen tirsdag.

– Taf-utdanningen er midt i blinken. Her har de fått tak i de aller beste elevene, som får tett kontakt med industrien. Og de har ikke redusert teorikravene. Tvert imot, sier Sigurd Grytten i PR-byrået Zynk.

I et halvt år har de jobbet intensivt med Vestlandsmeldingen.

Her blir det tatt til orde for at skolesystemet må legges om for at Vestlandet skal lykkes i frem- tiden. Det er ett av fire punkter som de mener må til for å løse det de kaller «Vestlandskoden».

– Vi må slutte å snakke om yrkesfagene som et alternativ for de mest skoletrøtte. De aller beste skal ta yrkesfag. Det er slik vi kan lykkes i fremtiden, sier Grytten.

– Er verdt det

Muligheten til både å ta fagbrev og få full studiekompetanse var grunnen til at Karina Selstø valgte utdanningen. Hun tar Taf i industriell produksjon og er lærling hos Framo Services.

I dag kan man også velge Taf innen elektro, helse, akvakultur, bygg og matfag.

I praksis betyr dette at elevene er noen dager på skolen og noen dager i lære i bedriften de jobber i. For Selstø betyr det en kombinasjon av sveising og montering, i tillegg til fordypning i realfagene matematikk, fysikk og kjemi.

Karaktersnittet blant elevene på de ulike Taf-linjene ligger på fem og oppover. Høy- est er det blant dem som tar fagbrev i industriell produksjon.

– Det er tøft å ta videregående på denne måten, men jeg synes det er verdt det. Etterpå har jeg mange muligheter. Dessuten er jeg en del av et godt miljø, og vi som er på Taf støtter hverandre, sier Selstø.

Til våren er hun russ, som i tillegg har et fagbrev å vise til.

Vil ha flere unge inn

– Det er en unik mulighet for oss og elevene, sier opplæringsansvarlig i Framo Services, Lars Skramstad.

Før man får skoleplass må elevene få tilbud fra en godkjent Taf-bedrift, som har avtale med skolene. Men det er bedriftene som bestemmer hvem de vil kalle inn til intervju.

Skramstad synes bedrifter på Vestlandet har et samfunnsansvar for å utdanne fagarbeidere med høy kompetanse. Han mener at altfor få unge går inn i yrkesfaglig utdanning.

– Søkere til yrkesfag er nesten blitt halvert på ett år. Foreldre oppfordrer barna sine til å gå inn i andre ting enn industri. Men industrien er fortsatt veldig viktig for fremtiden, sier han.

Skramstad mener at denne utdannelsen gjør unge mer

Det er tøft å ta videregående på denne måten, men jeg synes det er verdt det.

Karina Selstø

ettertraktet for bedrifter og skoler for høyere utdanning.

– Alle nyutdannede ingeniører skulle hatt et halvt år på verksted, sier han.

Leder for ordningen på Knarvik videregående skole, Bjørn Brekkan, er enig.

– Man får alt på en gang. Til og med høyskoler i utlandet har kontaktet oss for å høre mer om ordningen. De ønsker elever som har tatt utdanningen, sier han.

Grytten mener at flere utdanninger må gå denne veien. Gjennom å være ute i industrien og bli involvert i det praktiske, sitter elevene igjen med en helt annen kompetanse når de skal ut i yrkeslivet.

– Vi må gjøre noe med statusen i det å jobbe med hendene, å være ute i de fysiske realitetene. Det er også viktig for å drive innovasjon og se nye løsninger når du er tett på, sier Grytten.

Han vil at skoler, universiteter og næringslivet tenker nytt:

– Hvorfor er det ikke naturlig at en som vil bli lege begynner på helsefag? Å ha et forhold til helsevesenet fra du er 16 år må jo være et fortrinn.

I dag er bare fire norske utdanningsinstitusjoner ranket blant 400 i verden. Universitetet i Oslo er på topp blant de norske, og ranket som nummer 85. Universitetet i Bergen ligger mye lenger nede i rangeringen.

Ser til Tyskland

– Skal vi leve av kunnskap i fremtiden, så må vi være best i verden, påpeker Grytten.

De ønsker en modell som likner mer den tyske. Der er det vanlig at også universitetsutdannede har et fagbrev.

I rapporten peker de på at bedrifter som Hydro og Equinor bør involveres i utdanningen og kunne stille krav til hvordan den skal være.

De vil også oppheve siloene mellom videregående skoler og universiteter og høyskoler.

De samarbeider for lite i dag, er konklusjonen.

I rapporten peker de også på at en fagutdanning knyttet til hjemstedet kan hindre fraflyttingen fra Vestlandet.

– Vi får ikke nyttiggjøre oss naturressursene her på Vestlandet, hvis ikke det er folk her som kan gjøre den jobben, sier Grytten.

Bak Vestlandsmeldingen står Zynk, SenseNet og PwC, med stiftelsen Sparebanken Vest som oppdragsgiver.

Bergens Tidende er med på å arrangere Vestlandskonferansen.